

THEATRE TEATAR

НА РАСКРШЋУ
AT THE CROSSROADS

ХРОНИКА №4 ФЕСТИВАЛА

петак 9. септембар • 2022. година

5-12.9.2022.

ПОЗОРИШНИ ФЕСТИВАЛ БАЛКАНСКОГ КУЛТУРНОГ ПРОСТОРА | THEATRE FESTIVAL OF BALKAN CULTURAL SPACE

ВЕЧЕРАС НА ФЕСТИВАЛУ

ОРАЧ И СМРТ

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ „ВАСИЛ АЛЕКСАНДРИ“, Јаши (Румунија)

СА ФЕСТИВАЛА

ОКРУГЛИ СТО

RECHNITZ – АНЂЕО УНИШТЕЊА

Сарајевски ратни театар „Сартр“ и Хрватско народно казалиште у Мостару

СУОЧАВАЊЕ СА ПРОШЛОШЋУ

Трећи округли сто на трећем фестивалу „Театар на раскршћу“ је био посвећен представи „Rechnitz – Анђео уништења“, по тексту Елфриде Јелинек, у режији Сабине Митерекер, а у копродукцији Сарајевског ратног театра САРТР и Хрватског народног казалишта у Мостару. Ова представа изазвала је дилеме међу критичарима и отворила мноштво питања.

Оливера Милошевић, модераторка округлог стола, разговор је започела подсетивши се дела нобеловке Елфриде Јелинек, јако значајног писца европског културног простора и читавог света, које позива на савест, на суочење са прошлошћу да бисмо боље разумели

садашњост и можда предвидели будућност, а ово је један од таквих комада.

Овај комад је написан на основу истинитог догађаја који се десио пред крај Другог светског рата, када је на једној забави у једном дворцу у Аустрији убијено 200 Јевреја из чисте забаве. Елфриде Јелинек то пише суочавајући аустријско друштво са тим злочином.

Бојан Муњин, модератор округлог стола и позоришни критичар, је истакао да је Елфриде Јелинек писац тешких тема. Ова представа, која говори о суочавању са прошлошћу или некој врсти историје, у тренутку када се она данас игра ствара осећај упада историје у овај тренутак, у нашу стварност. Она је потпуно актуелна, будући да почиње са спомињањем неких Руса, па затим спомињањем у великој мери Немаца, да би завршила са наглашено америчким сонгом, објаснио је.

Ова представа се највише бави слањем порука, а има једну фину, сјајну динамику.

Постоји једно страшно питање које је алегоријски присутно у овом тексту, а то је колико је ово кажњиво, кога казнити за тај злочин, запитао се Сашо Огненовски, позоришни критичар.

Важно је истаћи да је ово једна озбиљна и комплексна тема, траума из Другог светског рата и то суочавање како уопште приступити свим тим питањима. Једна од вредности ове представе јесте то што показује како ми знамо да је Елфриде Јелинек једна од ретких коју неко није пуштао да се о овим питањима не говори. Треба имати на уму да је допринос оваквих уметничких радова много, много већи него што може деловати, закључио је Влатко Илић, селектор фестивала „Театар на раскршћу“.

Јована Стјанковић

Бранислав Мићуновић

позоришни редитељ

Дугогодишњи професор глуме на Факултету драмских уметности у Београду и на Факултету драмских уметности на Цетињу, позоришни редитељ који је са успехом режирао у свим позориштима у региону, Бранислав Мићуновић, ове године се на фестивалу „Театар на раскршћу“ представља комадом „My name is Goran Stefanovski“ у извођењу Драмског театра из Скопља.

Међутим, Мићуновићева повезаност са Нишом датира још из времена када је у Нишу успешно режирао неколико позоришних комада, међу њима и „Коштану доневши нишком театру и највећи број награда. Да би се 2019. поново вратио у Ниш где је био члан стручног жирија, првог и другог фестивала „Театар на раскршћу“, директно учествујући у настајању фестивала који повезује балкански културни простор. Ових дана, поново на сцени нишког Народног позоришта режира и то комад „Ноћна фрајла“, по мотивима драма једног од најзначајнијих драмских писаца Србије, Александра Поповића.

Две године сте били део стручног жирија „Театра на раскршћу“, каква искуства носите из тог периода?

Идеја о формирању фестивала „Театар на раскршћу“ се одмах после првог издања показала као одлична. Фестивал сличног профила не постоји на овим просторима, а мој ангажман у жирију сам доживео као подршку фестивалу. Видим да је селекција све

боља, све значајнија и мислим да ће са овим издањем фестивал стати на ноге. Ово је вредан колектив и перспектива фестивала је врло добра.

На који начин је пандемија корона вируса утицала на позоришне ствараоце?

Пандемија је поколебала многа становишта, променила начин живота, али је изазвала и бројне реакције уметника. Позоришним колективима је у овом периоду било веома тешко и пандемија је озбиљно утицала на промишљања уметника.

Сва три издања фестивала обележили су ауторски пројекти. И ваша режија комада „My name is Goran Stefanovski“ урађена је према ауторској адаптацији текста који потписује Бранислава Илић. Шта су данас ауторски пројекти у позоришту?

Ауторски пројекат заправо редитељ покрива у скоро свим елементима, па често и сам ради на форми текста који реализује. То није ништа ново у позоришту, али ми је драго да ауторских пројеката има све више. Инспирација неком темом која се у великом проценту не ослања на драмско дело, временом заправо постаје искључиви ауторски став, где редитељ ради све елементе представе. Волим ту врсту позоришта и мислим да је та врста ауторских, редитељских читања пресудна у театру. Када у представи не видите такав дискурс, онда ту нешто није у реду. Ја заговарам позориште које афир-

мише писца, али заговарам и онај театар где редитељска идеја не мора бити упакована у некакве формуле, нити пак у некакве предрасуде шта је писац хтео да каже.

Колико је било захтевно и изазовно радити на пројекту „My name is Goran Stefanovski“ ?

Мој доживљај Северне Македоније и пријатељство са Гораном Стефановским ме је навео да се одлучим за режију представе која је заправо мој лични омаж покојном пријатељу. У сарадњи са драматуршкињом Браниславом Илић, која је сјајно ауторски адаптирала текст, направио сам конструкцију од седам драма које чине једну целину, са заједничком темом. Пут представе је добар и надам се да ће је добро прихватити и нишка публика.

Са нишким ансамблом припремате комад „Ноћна фрајла“, по мотивима драма Александра Поповића, да ли ће и то бити омаж великом драмском писцу?

Како год окренете, кад вас фасцинација једним писцем веже, али и дугогодишње пријатељство, онда то јесте једна врста омажа. Трудим се да у ову представу, заједно са нишким ансамблом и мојим сарадницимама, пренесем све оно што сам сазнао и осећам о Александру Поповићу, али бих волио и да публика разуме његову херметичност.

Миљана Николић

РЕЧ КРИТИКЕ

RECHNITZ – АНЂЕО УНИШТЕЊА

Сарајевски ратни театар „Сартр“ и Хрватско народно казалиште у Мостару

ПРАВО НА ГОВОР

„Rechnitz – Анђео уништења“, Елфриде Јелинек, режија Сабине Митерекер, Сарајевски ратни театар САРТР и и ХНК у Мостару

„ Rechnitz – Анђео уништења“ Елфриде Јелинек говори о истинитом догађају - двеста јевреја који су били на присилном раду у једном аустријском дворцу страдало је у масакру који се догодио у једној ноћи. Те ноћи је била забава код грофице у дворцу која је своје финале имала у крвавом пиру. Грофица је побегла у Швајцарску у којој је диоживела дубоку старост. Нико од починилаца није кажњен, читав случај није до краја испитан, о њему се и данас у месту у ком се догодио ћути.

Елфриде Јелинек проблематизује питање сећања и нужности, понављања приче о злочинима, осим тога она нас уводи у свет о страхоти не суочавања. Човек заборавља да једино ако се са собом суочи до краја може знати које. Иначе је све једна мучна игра која се одвија у атмосфери полусна.

Драме Јелинекове су писане попут бујица, Rechnitz нема ликове, језик је попут вишегласног музичког комада, она открива истину ритмом језика који вас (изнутра) суочава са оним што се чини неизрецивим.

Редитељка Сабине Митекер вешто (уз сарадњу са Јелинековом) текст скраћује на двадесетак страница, компресовањем, интензивира његов унутрашњи набој.

Глумачка игра посвећена је, прецизна, са разумевањем које долази изнутра, она на сцени креира свет који вас уводи у дубину и страхоту злочина, који је урођен у декаденти оквир који из деканденције лако пређе у масакр. Имате осећај

да сте у живом блату из којег не можете изаћи, али које вас до краја не гута: видите двоца, видите смрт, видите напор потребан да се склони две стотине тела. А затим смутно, наизглед бесконачно, лагање о свему што се догодило.

Игра вас тачно води у дубоко непокојство.

Посебно темељно Селма Алиспахић креира лик грофице - која делом убија из забаве, њен бег не прати грижа савести, зато је дубока старост могућа. Нема демона који је гоне.

Костим (Лена Самарџић) и сценографија (Моника Мочевевић) дају контекст декадентној забави која исходиште налази у крвавом пиру.

Тим представе вас суочава са мучнином боравка унутар зла. Говори о потреби да приче буду темељно испричане и због жртава и због починилаца, како би био могућ одлазак из (менталног) контаминираног простора.

Најшаша Гвозденовић

РЕЧ КРИТИКЕ

RECHNITZ – АНЂЕО УНИШТЕЊА

Сарајевски ратни театар „Сартр“ и Хрватско народно казалиште у Мостару

ПРИСТОЈНИ ГРАЂАНИ И ЦРНЕ ВРАНЕ

Озбиљан писац. Тешка тема. Мук у дворани. Представа по истоименом тексту аустријске нобеловке Елфриде Јелинек, „Rechnitz – Анђео уништења“, која говори о злочинима нациста у Другом светском рату, актуелна је да актуелнија не може бити. Према мрачно ироничном тону у којем је играна, она уствари ставља гледаоце пред тешко питање њихове властите одговорности у тумачењу једнако тако страшних догађаја који се збивају данас, ту пред нашим очима. Јунаци ове драме су мирни грађани

који су гледали злочине у Другом светском рату, али не желе да преузму одговорност – они су тек гласници који уз јутарњу кафу препричавају оно што су чули и видели, али не желе да се побуне и ангажују, јер не желе да се одрекну својих вртних забава и свог недељног ручка. Они, пристојни и fino образовани, стоје са стране и чекају. Можда ће победити једни а можда други. Представа тако испод површине функционише као искежени поглед луде која се унела у лице публике са питањем: на коју сте се страну определили ви љубљени, данас, у свету који трагично пуца по свим шавовима и који срља равно у пропаст? Нисте ли и ви, попут јунака у овој драми, са вашим мислима, речима, делима и пропустима, малчице припомогли светској трагедији која је управо у току? Удружени

глумци Сарајевског театра САРТР и мостарског Хрватског народног казалишта, под лицом аустријске редитељке Сабине Митерекер солидно су одиграли овај већ по форми крајње тежак комад, који са једне стране делује као рецитал раштимованог старогрчког хора припитих мудраца а са друге као брехтијанска група грађана која попут црних врана гракће на згариштима. И није толико важно шта та смешно тужна дружина тачно прича. Оно што убија је та њихова бескрајна није-ме-брига ноншалантност док гледају свет како се распада. Како каже Албер Ками, надирање сваког фашизма не лежи толико у моћи њихових примитивних јуришника колико у неодговорности образованих грађана. Па, зар није тако и данас?

Бојан Муњин

РЕЧ КРИТИКЕ

RECHNITZ – АНЂЕО УНИШТЕЊА

Сарајевски ратни театар „Сартр“ и Хрватско народно казалиште у Мостару

БАНАЛИЗАЦИЈА НАДЕ

(О његовој представи „Rechnitz: анђео уништења“ по тексту Елфриде Јелинек у извођењу Сарајевског ратног театра САРТР из Сарајева у копродукцији са Хрватским народним казалиштем из Мостара. Режија: Сабине Митерекер. Глумце: Селма Алиспахић, Јелена Кордић Курет, Цана Цанић, Сеад Пандур, Дражен Павловић)

Елфриде Јелинек је овим текстом покушала да открије детаље једног од најскривенијих догађаја на измаку рата, догађај који није био мање страхан и грозоморан од осталих стратегија истребљења Јевреја током те четири године нацистичког ужаса. Овде се ради о убијању из забаве више од 180 мађарских Јевреја у замку једне гро-

фице крајем марта на Аустријско-Мађарској граници, мање од два месеци пре пропасти Трећег Рајха. Свакако, ово није само истраживање тог страховног злочина, Елфридин текст је и алегоријска исповест чија је истинитост врло импактна и дубоко болна. Представа се креће на рубу дескрипције натопљена једном благим дистанцом и говори о поетици деструкције која, нажалост, није напустила човечанство и после пада нацизма. Редитељка је радњу сместила управо у реплику грофичиног салона где обитавају глумци укључујући и публику. Самим тим што се добар део представе дешава у публици, доводи се у питање каква је уопште нада људског рода да престане да уништава самог себе. Концепција Сабине Митерекер упире прст управо у човека, у његову жеђ за крвљу и у темеље ирационалности где се губи свака нада да се човечанство посвети свом одржавању. Из комоције салона допиру гласови истине, а њих

играју посвећени глумци Селма Алиспахић, Јелена Кордић Курет, Цана Цанић, Сеад Пандур, Дражен Павловић чији је ангажман врло круцијалан како би се истина обелоданила и како би се најснажнија порука ове представе послала на првом месту, а та порука је „да се не заборава“. Коначно, ту се креће и алегорија Елфриде Јелинек која је једна од најагнатијих списатељица двадесетог и двадесет и првог века. Нада је нешто што треба заслужити људскошћу, а њено банализовање води ка још већој ирационалности која се ево и у овој нашој данашњости помаља са истока. Анђео уништења не дозвољава гостима из салона да изађу и у славном Буњуеловом истоименом филму, а зачарни круг истребљавања не стаје зато што живост наде све више слаби, а самим тим слаби и вера човека у самог себе. Представа са собом не носи само поруку, већ и упозорење за које се надамо да ћемо ми, као примерци људског рода прочитати на време.

Сашо Ојеновски

РЕЧ КРИТИКЕ

RECHNITZ – АНЂЕО УНИШТЕЊА

Сарајевски ратни театар „Сартр“ и Хрватско народно казалиште у Мостару

ГЛАСНИЦИ ЗЛА

Представа „Rechnitz - анђео уништења“ редитељке Сабине Митерекер настаје из густине текста Елфриде Јелинек, веома сложеног по својој позоришној форми, без јасно назначених ликова и линеарног развоја радње.

Бизарни злочин из 1945. године који се догодио у аустријском дворцу Рехниц, када на врхунцу колективног пијанства и потребе за додатном забавом, грофица и њени гости – великодостојници локалне Националсоцијалистичке партије убијају 180 Јевреја, прика-

зује се посредством гласника. У низу луцидно конструисаних сцена које се одигравају и на позорници и у позоришној сали, гласници (Селма Алиспахић, Јелена Кордић Курет, Џана Џанић, Сеад Пандур и Дражен Павловић) су бездушни и иронични док проговарају о монструозним злочинима о којима у ствари ништа не знају, који су небитни, који су у крајњем били неминовни, те не желе да се мијешају и заузимају став, па тако истовремено постају и починиоци злочина.

У хладно-циничном тону појачаним неприродно веселом музиком, представа вјерно доноси беспштедност инститирања на истини Елфриде Јелинек али и песимистичну слику природе човјека као природе зла.

На округлом столу након одигране представе речено је да је редитељка током процеса

рада посјетила мјесто злочина покушавајући да разговара са становницима, те да је наишла на зид ћутања.

Ова представа нас снажно опомиње и подсећа на сва не тако давна ратна дешавања и на нашим просторима, и на проблем одбијања суочавања са прошлоћу, у покушајима да се злочини прећуте, умање, реинтерпретирају, или искористе у дневно-политичке и ратно-хушкачке сврхе.

Гласници Сабине Митерекер смо ми данас, мали људи који не желе да знају, јер ионако ништа не могу да промијене, неспособни да зауставимо неумољиви механизам зла који пред нашим очима уништава свијет у којем живимо.

Зорана Краљ

РЕЧ КРИТИКЕ

RECHNITZ – АНЂЕО УНИШТЕЊА

Сарајевски ратни театар „Сартр“ и Хрватско народно казалиште у Мостару

УДАВИ ГЛАСНИКА МНОШТВОМ РЕЧИ

„Историја ћути“ - опомиње Елфриде Јелинек, списатељица жанровски разбокореног књижевног дела, и не мисли само она при том на аустријско друштво, и не каже то само у драми „Rechnitz - анђео уништења“. Јелинек је чувена управо по тој доследној и упорној, немилосрдној и беспоштедној критици друштва и политике која заборавља, прећуткује, миноризује и релативизује злодела широм Европе и света.

У сарајевско-мостарској копродукцији (САРТР и ХНК Мостар) ПРИПОВЕДА СЕ (наглашавамо дијегезу, приповедајућу, поетичку особину њене драматургије: „Ја сам само гласник и причање је мој посао“) о дога-

ђају пред крај Другог светског рата, када је грофица Батањи у свом замку Рехниц приредила забаву за нацисте чија је кулминација била масакр над 180 Јевреја на принудном раду. У Аустрији се о овом злочину ћутало деценијама. Отуда Јелинекова инсистира на разговору, на томе да о сопственим злочинима мора говорити како би се могле, једног дана помирити прошлост и садашњост.

Елфриде Јелинек то чини служећи се горком иронијом (говорећи о жртвама као „шупљим људима“), сарказмом, алузијама, двосмислицама, црним хумором („убијање је ипак посао“). Позоришна конкретизација текста гневне нобеловке Елфриде Јелинек је силовита бујица речи с оне стране традиционалне драме или са минимумом драматургије. Глумци Јелена Кордић Курет, Дражен Павловић, Селма Алиспахић, Џенана Дадић и Сеад Пандур играју гласнике зла, без традиционалне по-

деле глумачких улога; говоре о томе шта се, ако се ишта догодило, поричући да се злочин догодио. Чине то хладно, без емоција, бестрасно, дезилузионистички, са дистанцом вероватно испуњавајући тако редитељски наум Сабине Митерекер о укидању миметизма (опонашања радње), како би се, ваљда, тако појачала веродостојност бездушних гласника који приповедају о злочину. У том концепту, који би речима требало да да примућство, ипак има пукотина јер, ако је то намера чему онда она крајње усиљена интеракција са публиком, а на којој се инсистирало током целе представе и директним укидањем границе између сцене и гледалишта. Или, чему онда она пренатрпана и хаотична скоро натуралистичка сценографија...

Миливоје Млађеновић

РЕЧ КРИТИКЕ

RECHNITZ – АНЂЕО УНИШТЕЊА

Сарајевски ратни театар „Сартр“ и Хрватско народно казалиште у Мостару

ЗИДОВИ ЋУТАЊА У НАМА

Елфриде Јелинек, „Rechnitz - Анђео уништења“, Сарајевски ратни театар „Сартр“ и Хрватско народно казалиште у Мостару, Сарајево (Босна и Херцеговина), режија: Сабине Митерекер.

Један од корифеја постдрамског театра, песникиња и прозна списатељица, нобеловка Елфриде Јелинек, спада у трећу генерацију немачких драматичара који се од Волфганга Борхерта, Макса Фриша и Хајнера Милера до Волфганга Бауера суочава са трауматичним – колективним и индивидуалним – искуствима Другог светског рата, и његовим бесконачним стратиштима. Радња комада одвија се током једне ноћи у марту 1945. године, када је Холокауст као дијаболнични пројекат нациста већ био окончан, али не и низ појединачних злочина који су се дешавали стихијски и са крајем рата попримали све чудовишније размере. На свом замку Рехниц у Бургенланду, грофица Маргит фон Баћањи приређује гозбу за комшије и пријатеље – истакнуте припаднике На-

ционалсоцијалистичке партије и СС официре (од којих је један њен љубавник). У ноћи у којој се низовима бескрајних асоцијација, покушаја повесних сублимација, али и декадентних, пијаних разговора не наговештава јасно инфернална позадина збивања, дешава се масакр над великим бројем Јевреја на принудном раду, предвиђених за екстерминацију још те исте ноћи.

Представа дубоко кореспондира са балканским искуством током последње три деценије, што копродукцијски уметнички ансамбл у тумачењу својих мотива да се овом темом бави на представљени начин и недвосмислено истиче. Постратовско ћутање и уклањање трагова масакра, али посебно упорно игнорисање злочина, за Јелинек је знак моралног пропадања нације, њене незрелости и неспремности да се суочи са сопственим историјским наслеђем. „Морамо срушити свој Зид ћутања да би се бар мало смањило јеврејски Зид плача“, поручује нам аустријска нобеловка. Редитељски концепт Сабине Митерекер ипак се показао као делимично адекватан фрагментарном и монтажном драмском предлошку Елфриде Јелинек. Не избегавајући реалистички простор раскошног салона унутар замка (рекло би се веризам грађанске драме), редитељка акценат ставља више на тематске деонице него на ритам игре и структуру саме представе, која протиче у непријатно једнолич-

ном тону. Тек у костимографској назнаци (Лена Самарџић) постоји сигнализација унутрашњег нереда у психолошким структурама ликова, који код Јелинек пословично нису довршене психологије, већ управо платформе (гласници) за експликацију одређених ставова, интроспекција и сублимација. Такав дискурс нужно је децентриран – не постоји само једна тема у бројним екскурсима ликова, а говор није једино средство њиховог исказивања. Временско просторни дејксис у овако замишљеној инсценијацији запечаћен је у гледаочевом хиц ет нунц, те се о било каквим екстензивним кретањима унутар структуре комада не може ни говорити. Имерзивност и фиксирање гледаоца као крајњег адресата у оваквој организацији представе није дао очекивани резултат. Треба нагласити и цитатни избор музике, сасвим неадекватан поетици одраме, који је у још већој мери реметио сублимност и структуру постдрамског предлошка за игру.

Представа је реализована у копродукцији Сарајевског ратног театра САРТР-а и Хрватског народног казалишта. У представи играју глумице и глумци из Сарајевског ратног театра САРТР-а и ХНК Мостар: Селма Алиспахић, Јелена Кордић Курет, Џенана Џанић, Сеад Пандур и Дражен Павловић.

др Дејан Петковић

ПРОМОВИСАНЕ КЊИГЕ ДР ДЕЈАНА ПЕТКОВИЋА И ОЛИВЕРЕ МИЛОШЕВИЋ

Добитник повеље за изузетан допринос првом Позоришном фестивалу балканског културног простора „Театар на раскршћу“ др Дејан Петковић представио је књигу „Постдрамско у поетици Александра Поповића“ која, каже Небојша Ромчевић, „пружа нову интерпретацијску основу за будућа истраживања једног од најкомплекснијих драмских опуса српске књижевности”.

Мирослав Радоњић, директор Стеријиног позорја, истиче да би се Поповићу допао начин на који је Петковић приступио.

- Поповић је био занимљив, пре свега, драмски писац, имао је судбину која није била сјајна и бајна и зато је његова драматургија обојена другачијим тоновима. Занимљиво је да се у својим текстовима поигравао жанровима и језиком. Све је то у овој сјајној студији – каже Радоњић.

Ово дело је, рекао је др Миливије Млађеновић, озбиљна и велика студија, а редитељ Бранислав Жага Мићуновић истакао је да је ово једна визионарска књига.

Аутор Дејан Петковић открио је детаље из живота Александра Поповића, па је цитирао суграђанина Бранка Миљковића:

- “Док год неко на мене мисли, ја постојим”. Аца ће се играти док је века и неће га нико пре-

вести на енглески или француски, таква му је судбина – рекао је Петковић.

У светским оквирима не постоји човек, каже Петковић, који је за само пет година имао 11 премијера и објавио стотинак наслова за телевизију. Сећање на Александра Поповића не сме да избледи, а дело Дејана Петковића ће, сигурно, помоћи у томе.

Одржана је и промоција књиге „Театрологике 1” новинарке и театролошкиње Оливере Милошевић. Поред ауторке, говорили су и Мирослав Радоњић, директор Стеријиног позорја и Бојан Муњин, рецензент који су рекли да ово дело има вредност за културу и оставља важан траг за садашња и будућа позоришта. Оливера Милошевић је открила како је дошла на идеју да уради серијал Театрологике за РТС.

- Важно ми је било да широј публици представим нову генерацију позоришних аутора, који су донели нешто ново. Био је то велики и инспиративан посао – рекла је Оливера Милошевић.

Слобода у позоришној уметности је била једна од важних тема, рекла је ауторка, а открила је какве је одговоре добијала од саговорника и који су, додала је, прави мали мастер-класови.

Љубица Јоцић

Јоханес вон Тепл

ОРАЧ И СМРТ

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ ВАСИЛЕ АЛЕКСАНДРИ, ЈАШИ, РУМУНИЈА

Драматизација: Силвију Пуркарете
Редитељ: Силвију Пуркарете
Сценографија: Драгош Бухађиар
Оригинална музика: Василе Ширли
Видео-дизајн: Андреј Козлак
Асистент редитеља: Раду Гилаш
Асистент сценографа: Владимир Југану
Снимање пројекције: Александру Кондураке
Онлајн пренос, видео-оператер, помоћ при снимању:
Константин Димитрију
Фотографија: Јулијан Урсаки

ИГРАЈУ:

Калин Кирил, Дијана Кирил, Петронела Григореску,
Ирина Радуцу Кодреану, Малина Лазар, Јоана
Ачобаница, Камелија Боглеш, Смаранда Хајсан,
Роберт Агапе, Маријан Александру Кикиулица,
Флавијус Грушка, Александру Максим, Валентин
Мокану

Певају: Дијана Кирил, Дијана Роман, Ливија Јорга,
Јоана Санду, Малина Лазар, Јоана Ачобаница,
Смаранда Хајсан, Камелија Боглеш
Представа траје 1 сат и 10 минута.

Орач и смрт је представа у којој се можемо наћи у једном значајном тренутку. Тако нам је писано. Оплакујемо изгубљене, проклињемо смрт или контекст њеног доласка. Ризик добитка и губитка прожима сваког од присутних у сали. Сваки гледалац осећа и разуме шта и како жели. Уопштено речено, резиме се не може играти. Томе морају помоћи знаци које постављамо на сцену, знаци које гледалац може да схвати. Начин стварања ове представе, семе њеног постанка је у редитељској машти и осећањима. Мој филтер мисли и осећања одлази и мора да иде у друге области, више Земљане.

(Калин Кирил, глумац)

Кратак опис

Разговор орача са смрћу, који је написао Јоханес фон Тепл око 1400. године, а поново открио Германиста Конрад Бурдах у прошлом веку, сматра се једним од најрелевантнијих дела касносредњовековне немачке књижевности. Два лика се истински сусрећу лицем у лице, док сваки од њих ватрено брани своје ставове, своја права на постојање испред других: живот и смрт. Овај велики рат почиње од конкретне чињенице: смрти здраве жене, мајке и савршене супруге (...)

Што се тиче форме и садржаја, Теплов дијалог је заснован на традицији времена када је дело настало, када је тон стварања варирао од *memento mori* до *vanitas vanitatum*, од плеса смрти до *contemptus mundi*; међутим, Тепл није само човек који је пронашао начин да изрази паметну идеју да се осуди смрт, већ и научник који је створио уметничко дело, који је посејао духовну жетву свог писаног дела.

(одломак из Предговора „Орача и смрти“ Јоханеса фон Тепла)

ОСНИВАЧИ
ФЕСТИВАЛА

Град Ниш

НАРОДНО ПОЗОРИШТЕ
НИШ

Република Србија
МИНИСТАРСТВО
КУЛТУРЕ И
ИНФОРМИСАЊА

ПОКРОВИТЕЉ
ФЕСТИВАЛА

Председник Републике Србије

ПРИЈАТЕЉИ
ФЕСТИВАЛА

ПАРКИНГ СЕРВИС НИШ
да увек има слободног места

МЕДИЈСКИ
ПОКРОВИТЕЉИ

МЕДИЈСКА ПОДРШКА
ФЕСТИВАЛА

Издавач: Народно позориште Ниш • За издавача: Спасоје Ж. Миловановић
Редакција: Јована Станковић, Саша Јовановић, Љубица Јоцић, Миљана Николић • Фото: Иван Васић
Штампа: Boom basic doo, Niš • Тираж: 50 примерака
Народно позориште Ниш • Синђелићев трг бб, 18. 000 Ниш, Србија
Веб сајт: www.narodnopozeristenis.rs • Фејсбук страница: <https://www.facebook.com/NiskoNarodnoPozoriste/>
E-mail: npnis@narodnopozeristenis.rs • direktor@narodnopozeristenis.rs
uprava@narodnopozeristenis.rs • marketing@narodnopozeristenis.rs